

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 11.

Vydána dne 30. března 1953.

Cena Kčs 7.50.

OBSAH:

(18.—20.) 18. Nařízení, kterým se mění a doplňují ustanovení o sociálním zabezpečení osob povolanych k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků. — 19. Vyhláška o úplném znění vládního nařízení, jímž se provádí zákon o sociálním zabezpečení osob povolanych k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků. — 20. Nařízení o drobné úpravě hranic městských obvodů Praha 14 a Praha 15

18.

Vládní nařízení

ze dne 25. března 1953,

kterým se mění a doplňují ustanovení o sociálním zabezpečení osob povolanych k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 2 odst. 3 písm. a), § 15 odst. 4, § 16 odst. 2, § 17 odst. 1 a 3, § 18 odst. 1 a § 20 odst. 2 zákona č. 64/1950 Sb., o sociálním zabezpečení osob povolanych k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků:

Čl. I.

Vládní nařízení č. 131/1950 Sb., jímž se provádí zákon o sociálním zabezpečení osob povolanych k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků, se mění a doplňuje takto:

1. § 3 odst. 1 písm. b) zní:

„b) družka (druh), pokud povolana osoba nemá manželky (manžela), žije s družkou (druhem) ve společné domácnosti v den stanovený k nastoupení služby aspoň 6 měsíců nebo narodí-li se družce dítě, jehož otcem je povolana osoba, a lze-li z dosavadního způsobu života obou soudit na jejich trvalé soužití.“

2. § 3 odst. 2 úvodní ustanovení a písm. a) a b) znějí:

„(2) Za rodinné příslušníky ve smyslu odstavce 1 se dále pokládají, je-li povolana osoba zavázána poskytovat jim příspěvek na úhradu osobních potřeb nebo pokud jsou na takovém příspěvku podstatně závislí,

- a) rodiče, prarodiče, osoby, které o povolanou osobu jako rodiče pečovaly, tchán, tchýně,
- b) děti svěřené povolané osobě do péče nahrazující péči rodičů, sourozenci a vnuci za podmínek uvedených v odstavci 1 písm. c) až e), žijí-li v den stanovený k nastoupení služby s povolanou osobou ve společné domácnosti aspoň 6 měsíců.“

3. § 6 odst. 4 zní:

„(4) Nárok na sníženou mzdu nepřísluší zaměstnanci, pokud jeho rodinní příslušníci mají příjem ve výši, při níž jim zaopatřovací příspěvek nepřísluší (§ 19), nebo pokud nejsou bez vážného důvodu zaměstnání.“

4. § 15 zní:

„Podmínky nároku na zaopatřovací příspěvek.

(1) Rodinní příslušníci povolanych osob (§ 3) mají nárok na zaopatřovací příspěvek (dále jen „příspěvek“), závisí-li jejich zaopatření podstatně na povolanych osobách a není-li o ně v době, kdy tyto osoby vykonávají službu v branné moci, postaráno jinak (§ 17 odst. 1 zákona).

(2) Je-li více rodinných příslušníků povolane osoby, z nichž některý má podle zákona povinnost poskytovat ostatním úhradu na osobní potřeby, a přesahuje-li jeho příjem výši, při níž mu příspěvek nepřísluší (§ 19), považuje se částka tuto výši přesahující za vlastní příjem rodinných příslušníků s nárokem na úhradu osobních potřeb.

(3) Jako vlastní příjem rodinných příslušníků se posuzuje příjem, který jim plyne z výnosu výdělečného podniku povolane osoby, z rodinného majetku nebo z vlastních příjmu,

keré má povolána osoba během služby v bran-
né moci a které převyšují částku 3.500 Kčs
měsíčně. Nepřihlíží se však k náležitostem po-
skytovaným povolané osobě podle zákona
č. 88/1952 Sb., o materiálním zabezpečení pří-
slušníků ozbrojených sil.

(4) Příspěvek nepřísluší rodinnému přísluš-
níku povolané osoby, který bez vážného důvo-
du není zaměstnán.“

5. § 17 odst. 1 písm. b) zní:

„b) zběhla nebo“.

6. § 17 odst. 3 zní:

„(3) Nárok na příspěvek zaniká také za
dobu, která předchází dobu 6 měsíců před po-
dáním přihlášky o příspěvek; za tuto předchá-
zející dobu může okresní národní výbor po-
skytnout příspěvek jen v případech hodných
zvláštního zřetele.“

Dosavadní označení odstavce 3 se mění na
odstavec 4.

Dosavadní označení odstavce 4 se mění na
odstavec 5 a jeho předposlední věta zní:

„Ustanovení odstavce 4 platí přiměřeně.“

7. § 18 odst. 2 písm. b) zní:

„b) je déle než měsíc v přechodném ústavu
ministerstva národní bezpečnosti nebo“.

8. § 19 zní:

„V ý š e p ř í s p ě v k u .“

(1) Příspěvek činí:

1. u prvního rodinného příslušníka 1500 Kčs
měsíčně, má-li však

a) příjem z pracovního nebo obdobného po-
měru nebo z literární nebo umělecké čin-
nosti, krátí se o polovinu částky, o kterou
vlastní příjem převyšuje 1.200 Kčs mě-
síčně,

b) důchod z národního pojištění nebo zaopa-
třovací požitky z veřejných prostředků,
krátí se o částku, o kterou tento důchod
nebo zaopatřovací požitky převyšují
700 Kčs měsíčně,

c) jiný příjem, krátí se o celý tento příjem;
2. u dalšího rodinného příslušníka 900 Kčs
měsíčně, má-li však

a) příjem z pracovního nebo obdobného po-
měru nebo z literární nebo umělecké čin-
nosti, krátí se o polovinu částky, o kterou
vlastní příjem převyšuje 600 Kčs měsíčně,

b) důchod z národního pojištění nebo zaopa-
třovací požitky z veřejných prostředků,
krátí se o částku, o kterou tento důchod
nebo zaopatřovací požitky převyšují
400 Kčs měsíčně,

c) jiný příjem, krátí se o celý tento příjem.

(2) Má-li rodinný příslušník zároveň příjmy
uvedené v odstavci 1 písm. a) a b) nebo c),
sčítají se tyto příjmy a posuzují se podle
písm. a).

(3) Úhrnná částka příspěvků náležejících
rodinným příslušníkům téže povolané osoby
nesmí přesahovat 4.500 Kčs měsíčně. Přesa-
hoval-li by součet příspěvků náležejících
podle odstavce 1 rodinným příslušníkům téže
povolané osoby 4.500 Kčs měsíčně, snižuje se
příspěvek dalších rodinných příslušníků o stej-
nou částku.

(4) Rodinní příslušníci uvedení v § 3 odst. 2
mají nárok na příspěvek ve výši částek, které
je povolána osoba povinna platit na úhradu
jejich osobních potřeb, nebo ve výši pravidel-
ných podpor, které jim byla zavázána posky-
tovat nebo které jim bez újmy vlastního za-
opatření (své manželky, družky, dětí) sku-
tečně poskytovala, nejvýše však ve výši částek
uvedených v odstavcích 1 a 2.

(5) Za prvního rodinného příslušníka se
považuje

a) manželka (manžel) povolané osoby; jinak

b) družka (druh) v případech uvedených
v § 3 odst. 1 písm. b); jinak

c) nejstarší rodinný příslušník, který má ná-
rok na příspěvek a žil s povolanou osobou
do dne jejího nastoupení služby ve společné
domácnosti, ledaže jde o dítě, jež se naro-
dilo po uvedeném dnu; jinak

d) nejstarší nebo jediný rodinný příslušník,
který má nárok na příspěvek.“

9. § 20 zní:

„P ř í d a v e k .“

(1) K příspěvku se poskytne přídavek

a) pro rodinného příslušníka, jemuž je aspoň
7 roků a který je trvale tak bezmocný, že
potřebuje ošetřování a obsluhy jinou
osobou,

b) pro rodinnou příslušnici na dobu 9 týdnů
před a 9 týdnů po porodu.

(2) Přídavek podle odstavce 1 se poskytne
i tehdy, dosáhne-li vlastní příjem rodinného
příslušníka výše, při níž mu příspěvek podle
ustanovení § 19 odst. 1 č. 1 písm. b) a c) a
č. 2 nepřísluší.

(3) Přídavek lze poskytnout i v jiných pří-
padech hodných zvláštního zřetele.

(4) Přídavek činí:

1. u prvního rodinného příslušníka 750 Kčs
měsíčně, má-li však

- a) příjem z pracovního nebo obdobného poměru nebo z literární nebo umělecké činnosti, krátí se o částku, o níž spolu s příspěvkem převyšuje 3.450 Kčs měsíčně,
- b) důchod z národního pojištění nebo zaopatřovací požitky z veřejných prostředků, krátí se o částku, převyšující 2.200 Kčs měsíčně,
- c) jiný příjem, krátí se o částku převyšující 1.500 Kčs měsíčně;

2. u dalšího rodinného příslušníka 450 Kčs měsíčně, má-li však

- a) příjem z pracovního nebo obdobného poměru nebo z literární nebo umělecké činnosti, krátí se o částku převyšující 2.400 Kčs měsíčně,
- b) důchod z národního pojištění nebo zaopatřovací požitky z veřejných prostředků, krátí se o částku převyšující 1.300 Kčs měsíčně,
- c) jiný příjem, krátí se o částku převyšující 900 Kčs měsíčně.

(5) Na přídavek poskytnutý podle odstavců 1 až 3 se nevztahuje ustanovení § 19 odst. 3 první věty o nejvyšší měsíční úhrnné částce příspěvků.“

10. § 21 odst. 3 zní:

„(3) Přihláška musí být podána nejpozději v den, jímž nárok na příspěvek zaniká podle ustanovení § 17 odst. 1, 2 a 4. V případech hodných zvláštního zřetele může okresní národní výbor prominout zmeškání lhůty, bude-li o to požádáno do 6 měsíců od uplynutí lhůty k podání přihlášky. Nastoupení služby musí být aspoň dodatečně prokázáno úředním osvědčením.“

11. K § 21 se připojuje odstavec 5, který zní:

„(5) Místní národní výbor předloží přihlášku o příspěvek do 7 dnů od jejího podání okresnímu národnímu výboru. Okresní národní výbor rozhodne o přihlášce nejpozději do 3 týdnů od jejího předložení. Nebude-li o přihlášce v uvedené lhůtě rozhodnuto, poskytne okresní národní výbor na příspěvek přiměřenou zálohu.“

12. § 22 odst. 1 zní:

„(1) Příspěvek se vyplácí měsíčně pozadu, najednou nebo ve dvou splátkách, a to zpravidla 1. a 16. dne měsíce.“

13. § 24 zní:

„Kdy se nevyžaduje u cizích státních příslušníků podmínka vzájemnosti.

Cizím státním příslušníkům se příspěvek vyplátí přesto, že není splněna podmínka vzájemnosti, jde-li

- a) o manželku občana povoláného k službě v branné moci, která sňatkem nenabyla československého občanství, nebo o její děti,
- b) o družku občana povoláného k službě v branné moci,
- c) o manžela, druhu nebo děti československé občanky provdané za cizince, která byla povolána k službě v branné moci.“

Čl. II.

Ministr vnitra se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění vládního nařízení č. 131/1950 Sb., jak vyplývá ze změn provedených tímto nařízením.

Čl. III.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1953; provedou je ministři vnitra, financí, spravedlnosti a národní obrany v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Široký v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Kabeš v. r.

Nosek v. r.

Dr. Rais v. r.

19.

Vyhláška ministra vnitra

ze dne 26. března 1953,

o úplném znění vládního nařízení, jímž se provádí zákon o sociálním zabezpečení osob povoláných k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků.

Podle čl. II. vládního nařízení č. 18/1953 Sb., kterým se mění a doplňují ustanovení o sociálním zabezpečení osob povoláných k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků, vyhláším v příloze úplné znění vládního nařízení č. 131/1950 Sb., jímž se provádí zákon o sociálním zabezpečení osob povoláných k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků, jak vyplývá ze změn provedených vládním nařízením č. 18/1953 Sb.

Nosek v. r.

Příloha vyhlášky č. 19/1953 Sb.**Vládní nařízení**

ze dne 29. srpna 1950, č. 131 Sb.,

jímž se provádí zákon o sociálním zabezpečení osob povoláných k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků, ve znění vyplývajícím z vládního nařízení č. 18/1953 Sb.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 2 odst. 2 a odst. 3 písm. a), § 5 odst. 1, § 6 odst. 2, § 7 odst. 3, § 11 odst. 1, § 14 odst. 1, § 15 odst. 4, § 16 odst. 2, § 17 odst. 1 a 3, § 18 odst. 1 a § 20 odst. 2 zákona č. 64/1950 Sb., o sociálním zabezpečení osob povoláných k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků (dále jen „zákon“):

Část první.

Všeobecná ustanovení a rozsah platnosti.

§ 1.

Úvodní ustanovení.

Sociální zabezpečení podle tohoto nařízení se poskytuje osobám povolaným k službě v branné moci (dále jen „povolane osoby“) a jejich rodinným příslušníkům tak, aby se povolane osoby mohly plně věnovat této své vrcholné občanské povinnosti.

§ 2.

Služba v branné moci.

Službou v branné moci se podle § 2 odst. 2 zákona rozumí:

1. základní služba (§ 27 branného zákona, č. 92/1949 Sb.),
2. náhradní služba (§ 28 téhož zákona),
3. další služba (§ 37 téhož zákona),
4. vojenská cvičení (§ 39 téhož zákona),
5. mimořádná služba mimo dobu branné pohotovosti státu (§ 46 odst. 1 téhož zákona) a mimořádná služba za branné pohotovosti státu (§ 47 odst. 1 a § 49 odst. 2 téhož zákona),
6. zvláštní služba vyjma zvláštní službu příslušníků Sboru národní bezpečnosti ve vojsku (§ 46 odst. 2 téhož zákona) a
7. osobní úkony pro potřeby branné moci (§ 45 téhož zákona).

§ 3.

Rodinní příslušníci.

(1) Za rodinného příslušníka se v zákoně a v tomto nařízení vyjma jejich část čtvrtou pokládají, žijí-li ve společné domácnosti s povolanou osobou:

- a) manželka (manžel),
- b) družka (druh), pokud povolane osoba nemá manželky (manžela), žije s družkou (druhem) ve společné domácnosti v den stanovený k nastoupení služby aspoň 6 měsíců nebo narodí-li se družce dítě, jehož otcem je povolane osoba, a lze-li z dosavadního způsobu života obou soudit na jejich trvalé soužití,
- c) děti vlastní, nevlastní a osvojené do dokonání 16. roku,
- d) děti ve věku od 16. od 25. roku, připravují-li se soustavně na budoucí životní povolání studiem nebo jiným školením (výcvikem),
- e) děti bez věkového omezení, nemohou-li si pro tělesnou nebo duševní vadu vlastní prací opatřit výživu nebo je-li na ně vyplácen rodinný příspěvek, příspěvek na děti nebo výchovné.

(2) Za rodinné příslušníky ve smyslu odstavce 1 se dále pokládají, je-li povolane osoba zavázána poskytovat jim příspěvek na úhradu osobních potřeb nebo pokud jsou na takovém příspěvku podstatně závislí,

- a) rodiče, prarodiče, osoby, které o povolane osobu jako rodiče pečovaly, tchán, tchyně,
- b) děti svěřené povolane osobě do péče nahrazující péči rodičů, sourozenci a vnuci za podmínek uvedených v odstavci 1 písm. c) až e), žijí-li v den stanovený k nastoupení služby s povolane osobou ve společné domácnosti aspoň 6 měsíců,
- c) sestra nebo dcera povolane osoby, vedela jí domácnost a žije-li s ní v den stanovený k nastoupení služby ve společné domácnosti aspoň 6 měsíců,
- d) manželka (manžel) rozvedena nebo podle dříve platných předpisů rozloučená nebo rozvedena, má-li právo žádat úhradu osobních potřeb od povolane osoby.

(3) Podmínka společné domácnosti se pokládá za splněnou, i když manželé, děti nebo rodiče žijí odděleně ze závažných důvodů, zejména pro výkon služby v branné moci, výchovu dětí, bytovou tíseň nebo z důvodů zdravotních, hospodářských nebo vzdělávacích.

Část druhá.

Ochrana zaměstnanců.

§ 4.

Pracovní volno.

(1) Zaměstnanci povolánému k základní nebo náhradní službě přísluší v posledním týdnu přede dnem stanoveným povolávacím rozkazem k nastoupení služby den pracovního volna.

(2) Zaměstnanci povolánému k jiné službě v branné moci než k službě základní nebo náhradní, který nemůže splnit odhlašovací povinnost mimo pracovní dobu, přísluší k jejímu splnění pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu, nejdéle však jeden den.

(3) Trvá-li nejkratší cesta z místa trvalého pobytu do místa nastoupení, čítajíc v to i dobu jízdy obvyklými veřejnými hromadnými dopravními prostředky, jichž povoláná osoba je oprávněna použít, déle než 6 hodin, má zaměstnanec, který byl povolán k službě v branné moci, nárok na jeden cestovní den, přímou předcházející dni stanovenému povolávacím rozkazem nebo určovacím lístkem k nastoupení služby; trvá-li uvedená cesta déle než 18 hodin, zvyšuje se nárok podle předchozí věty na dva cestovní dny. Nárok podle těchto ustanovení se zkracuje o cestovní dny, které připadají na dny pracovního klidu.

§ 5.

Povinnost nastoupit práci.

(1) Zaměstnanec, který konal službu v branné moci po dobu delší než 5 měsíců, je po jejím skončení povinen nastoupit práci ve svém zaměstnání nejpozději do 5 dnů.

(2) Trvala-li služba v branné moci aspoň 4 měsíce, nikoliv však déle než 5 měsíců, je zaměstnanec povinen nastoupit práci ve svém zaměstnání nejpozději druhý den po skončení služby; trvala-li méně než 4 měsíce, je zaměstnanec povinen nastoupit práci první den po jejím skončení.

(3) Lhůty uvedené v odstavcích 1 a 2 se prodlužují o případný cestovní den (dny) na nejkratší cestu z místa, kde zaměstnanec byl ze služby v branné moci propuštěn, do místa jeho trvalého pobytu. O počítání cestovních dnů platí obdobně ustanovení § 4 odst. 3.

(4) Brání-li zaměstnanci po skončení služby v branné moci v nastoupení práce důležitá příčina, kterou nezavinil úmyslně ani hrubou nebdalostí, počínají lhůty k nastoupení práce, stanovené v odstavcích 1 až 3, po pominutí důležité příčiny.

(5) Nastala-li u zaměstnance důležitá příčina podle odstavce 4 teprve během lhůt stanovených v odstavcích 1 až 3 k nastoupení práce, staví se běh těchto lhůt po dobu, po níž trvá důležitá příčina.

M z d a.

§ 6.

(1) Mzda, která zaměstnanci přísluší podle § 7 odst. 2 zákona, se snižuje o částku 150 Kčs týdně.

(2) Byl-li zaměstnanec, který splňuje podmínky pro nárok na sníženou mzdu, povolán na vojenské cvičení v trvání více než 6 týdnů, přísluší mu tato mzda také v pátém a šestém týdnu.

(3) Zaměstnanci, který má nárok na sníženou mzdu, přísluší tato mzda i za případný cestovní den (dny) podle § 5 odst. 3 a § 4 odst. 3.

(4) Nárok na sníženou mzdu nepřisluší zaměstnanci, pokud jeho rodinní příslušníci mají příjem ve výši, při níž jim zaopatřovací příspěvek nepřisluší (§ 19), nebo pokud nejsou bez vážného důvodu zaměstnání.

§ 7.

(1) Mzdou podle § 7 zákona se rozumějí všechny peněžité a naturální požitky (věcná plnění), které by zaměstnanci příslušely, kdyby pracoval, vyjma náhradu hotových výloh. Za naturální požitky, pokud jich zaměstnanec nemůže užívat, přísluší mu náhrada v penězích podle ocenění stanoveného pro účely národního pojištění. Nedotčeny zůstávají nároky zaměstnanců na sociální dávky na děti.

(2) U zaměstnanců s proměnlivou mzdou se bere za základ výpočtu podle předchozího odstavce průměrná týdenní mzda, již zaměstnanec dosáhl v posledních 6 měsících přede dnem stanoveným k nastoupení služby v branné moci, nebo mzda, již by dosáhl, kdyby mu v tom nebránila důležitá jím nezaviněná příčina. Trval-li poslední pracovní poměr méně než 6 měsíců, bere se za základ výpočtu mzda za toto kratší období.

(3) U domácích dělníků se týdenní mzdou rozumí průměrná týdenní odměna bez příplatku za hotová vydání, dosažená u posledního zaměstnavatele v posledních 12 měsících přede dnem stanoveným k nastoupení služby v branné moci. Trval-li pracovní poměr domácího dělníka méně než 12 měsíců, bere se za základ výpočtu toto kratší období. Při zjišťování průměrné týdenní odměny se ne-

přihlíží k době, po kterou domácí dělník nepracoval, poněvadž byl nemocen.

(1) U učňů se rozumí mzdou podle § 7 zákona vychovávací příspěvek.

§ 8.

(1) Zaměstnavatel je povinen vyplatit zaměstnanci mzdu za první dva týdny (§ 7 odst. 1 zákona) nejpozději dva dny přede dnem stanoveným povolávacím rozkazem nebo určovacím lístkem k nastoupení služby, po případě přede dnem pracovního volna nebo před cestovními dny, má-li zaměstnanec na ně nárok. Má-li zaměstnanec nastoupit službu v branné moci okamžitě, je zaměstnavatel povinen mu vyplatit mzdu ihned.

(2) Sníženou mzdu (§ 6) je zaměstnavatel povinen vyplácet v obvyklých mzdových výplatních obdobích.

Část třetí.

Mimořádný příspěvek.

§ 9.

(1) Povoláním osobám lze z veřejných prostředků poskytnout mimořádný příspěvek, je-li toho třeba ke zmírnění hospodářské újmy, která by jim vzešla výkonem služby v branné moci.

(2) Mimořádný příspěvek lze poskytnout zejména zaměstnancům, kteří bez své viny nemají nárok na placené pracovní volno a na mzdu.

(3) Mimořádný příspěvek lze povoláním osobám poskytnout v případech hodných zvláštního zřetele též k úhradě smluvních závazků, jako na př. k úhradě nájemného z bytu.

(4) Mimořádný příspěvek podle odstavce 3 nelze poskytnout povoláním osobám, které mají příjem z výnosu výdělečného podniku nebo jiného majetku aspoň ve výši postačující k úhradě smluvních závazků uvedených v odstavci 3.

(5) Mimořádný příspěvek nesmí v jednotlivém případě přesahovat částku 1.500 Kčs; výjimky může v případech hodných zvláštního zřetele povolit krajský národní výbor.

§ 10.

Žádost o mimořádný příspěvek se podává u místního národního výboru, v cizině u zastupitelského úřadu, v jehož obvodu měla povolána osoba před nastoupením služby v branné moci poslední trvalý pobyt. O žádosti rozhoduje okresní národní výbor, a jde-li

o osobu, která měla poslední trvalý pobyt před nastoupením služby v cizině, obvodní národní výbor pro Prahu I.

Část čtvrtá.

Vojenská nemocenská péče a národní pojištění.

Nároky některých povolání osob.

§ 11.

(1) Osoby konající

a) zvláštní službu vyjma službu příslušníků Sboru národní bezpečnosti ve vojsku (§ 46 odst. 2 branného zákona) a

b) osobní úkony pro potřeby branné moci (§ 45 téhož zákona),

které byly v den před nastoupením služby povinně pojištěny pro případ nemoci a mateřství podle zákona o národním pojištění, zůstávají s výhradou ustanovení § 12 i nadále povinně pojištěny pro případ nemoci a mateřství v dosavadním rozsahu; o placení pojistného národního pojištění platí § 14. Dávky téhož druhu a v témž rozsahu poskytuje Ústřední národní pojišťovna i osobám, u nichž zaniklo povinné nemocenské pojištění před nastoupením služby v ochranné době podle § 4 zákona. Pokud osobám uvedeným v předchozích větách poskytuje vojenská správa po dobu jejich onemocnění plně zaopatření, nemají nárok na nemocenské podle zákona o národním pojištění. Jinak jim přísluší nemocenské v paušální částce 50 Kčs denně.

(2) Osobám konajícím některou ze služeb uvedených v odstavci 1, které nebyly v den před nastoupením služby povinně pojištěny podle zákona o národním pojištění pro případ nemoci a mateřství, poskytne Ústřední národní pojišťovna mimoústavní a ústavní ošetřování podle §§ 27 a 28 též zákona, pomoc v mateřství podle jeho § 32 a pohřebné podle jeho § 49 odst. 3. Po uplynutí 3 měsíců ode dne nastoupení služby poskytuje Ústřední národní pojišťovna těmto osobám i ostatní věcné dávky národního pojištění nemocenského uvedené v § 26 odst. 2 zákona o národním pojištění a porodné podle jeho § 44 odst. 1.

§ 12.

(1) Vojenská správa může rozhodnout, že se některé z osob uvedených v § 11 stávají účastníky vojenské nemocenské péče. Takové opatření učiní vojenská správa zejména u osob, jimž nelze poskytovat věcné dávky národního pojištění nemocenského pro zvláštní okolnosti vyplývající z povahy dotčených služeb.

(2) Osoby, o nichž vojenská správa učinila opatření podle odstavce 1, nemají po dobu, po níž jsou účastníky vojenské nemocenské péče, nárok na dávky národního pojištění nemocenského. Místo nemocenského může jim vojenská správa poskytnout peněžitou výpomoc.

(3) Opatření podle odstavce 1 může být odvoláno jen, je-li možno dotčeným osobám poskytovat věcné dávky národního pojištění nemocenského.

(4) O opatřeních učiněných podle odstavců 1 a 3 uvědomí vojenská správa podle možnosti příslušnou okresní národní pojišťovnu.

§ 13.

Nároky některých rodinných příslušníků.

(1) Rodinným příslušníkům osob uvedených v § 11 odst. 1 poskytuje Ústřední národní pojišťovna dávky národního pojištění nemocenského v dosavadním rozsahu. Dostávají-li však tyto rodinní příslušníci zaopatřovací příspěvek, nenáleží jim podpora při ústavním ošetřování podle § 45 odst. 1 zákona o národním pojištění, která by jim jinak příslušela za touž dobu.

(2) Rodinným příslušníkům osob uvedených v § 11 odst. 2 poskytuje Ústřední národní pojišťovna mimoústavní a ústavní ošetřování podle §§ 27 a 28 zákona o národním pojištění a pomoc v mateřství podle jeho § 32. Po uplynutí 3 měsíců ode dne nastoupení služby poskytuje Ústřední národní pojišťovna těmto rodinným příslušníkům i ostatní dávky národního pojištění nemocenského, náležející rodinným příslušníkům, vyjma podporu při ústavním ošetřování podle § 45 odst. 1 uvedeného zákona.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí i tehdy, stanou-li se osoby uvedené v § 11 účastníky vojenské nemocenské péče podle § 12.

§ 14.

Pojistné.

Za osoby uvedené v § 11 odst. 1 se neplatí pojistné národního pojištění.

Část pátá.

Zaopatřovací příspěvek.

§ 15.

Podmínky nároku na zaopatřovací příspěvek.

(1) Rodinní příslušníci povoláných osob (§ 3) mají nárok na zaopatřovací příspěvek (dále jen „příspěvek“), závisí-li jejich za-

opatření podstatně na povoláných osobách a není-li o ně v době, kdy tyto osoby vykonávají službu v branné moci, postaráno jinak (§ 17 odst. 1 zákona).

(2) Je-li více rodinných příslušníků povoláné osoby, z nichž některý má podle zákona povinnost poskytovat ostatním úhradu na osobní potřeby, a přesahuje-li jeho příjem výši, při níž mu příspěvek nepřísluší (§ 19), považuje se částka tuto výši přesahující za vlastní příjem rodinných příslušníků s nárokem na úhradu osobních potřeb.

(3) Jako vlastní příjem rodinných příslušníků se posuzuje příjem, který jim plyne z výnosu výdělečného podniku povoláné osoby, z rodinného majetku nebo z vlastních příjmů, které má povoláná osoba během služby v branné moci a které převyšují částku 3.500 Kčs měsíčně. Nepřihlíží se však k náležitostem poskytovaným povoláné osobě podle zákona č. 88/1952 Sb., o materiálním zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(4) Příspěvek nepřísluší rodinnému příslušníkovi povoláné osoby, který bez vážného důvodu není zaměstnán.

§ 16.

Vznik nároku na příspěvek.

(1) Nárok na příspěvek vzniká oprávněným rodinným příslušníkům zaměstnanců,

- a) kteří byli povoláni k základní nebo náhradní službě a mají nárok na mzdu za prvé dva týdny (§ 7 odst. 1 zákona), sedmým dnem po dni stanoveném povolávacím rozkazem k nastoupení služby,
- b) kteří byli povoláni k ostatním druhům služby v branné moci a mají nárok na sníženou mzdu (§ 7 odst. 2 zákona), dnem, jenž následuje po dni skončení nároku na tuto sníženou mzdu.

(2) Nárok na příspěvek oprávněných rodinných příslušníků ostatních povoláných osob vzniká dnem stanoveným povolávacím rozkazem nebo určovacím lístkem k nastoupení služby v branné moci. Ustanovení o cestovních dnech podle § 4 odst. 3 platí tu obdobně v tom smyslu, že nárok na příspěvek přísluší také za cestovní dny.

(3) Jsou-li předpoklady pro vznik nároku na příspěvek splněny teprve po dni stanoveném k nastoupení služby, vznikne nárok na příspěvek dnem, kdy se tak stalo. To platí zejména, jestliže teprve po tomto dni povoláná osoba uzavřela sňatek nebo se jí narodilo dítě anebo zanikl zdroj, z něhož bylo postaráno o zaopatření rodinného příslušníka.

§ 17.

Zánik nároku na příspěvek.

(1) Nárok na příspěvek zaniká dnem, kdy povoláná osoba

- a) byla ze služby v branné moci propuštěna nebo vyloučena z vojska nebo odsouzena k trestu, s nímž je jinak spojeno vyloučení z vojska, nebo
- b) zběhla nebo
- c) se vrátila ze zajetí nebo se z něho nevrátila přes úřední výzvu po uplynutí přiměřené doby, nutně pro návrat anebo
- d) zemřela nebo se stala nezvěstnou.

(2) Ustanovení § 5 odst. 3 o cestovních dnech platí v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) obdobně v tom smyslu, že nárok na příspěvek přísluší též za cestovní dny.

(3) Nárok na příspěvek zaniká také za dobu, která předchází dobu 6 měsíců před podáním přihlášky o příspěvek; za tuto předcházející dobu může okresní národní výbor poskytnout příspěvek jen v případech hodných zvláštního zřetele.

(4) Nárok na příspěvek zaniká také dnem, kdy pominula některá z podmínek trvání nároku na příspěvek, zejména dnem, kdy oprávněný rodinný příslušník získal zdroj příjmů, z nichž je o jeho zaopatření v době, kdy povoláná osoba koná službu v branné moci, postaráno jinak, nebo kdy oprávněný rodinný příslušník zemřel.

(5) Jestliže povoláná osoba,

- a) byla ze služby v branné moci propuštěna pro neschopnost nebo
- b) zemřela nebo se stala nezvěstnou,

a uplatní-li oprávněná osoba nárok na zaopatřovací požitky podle předpisů o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, vyplácí se příspěvek dále jako záloha zúčtovatelná na tyto požitky, a to do pravoplatného rozhodnutí o nároku, nejdéle však po dobu jednoho roku. Ustanovení odstavce 4 platí přiměřeně. Případné přeplatky není příjemce povinen vracet.

§ 18.

Kdy se příspěvek dočasně neposkytuje.

(1) Příspěvek se neposkytuje (nárok na příspěvek odpočívá) po dobu, po kterou povoláná osoba odpykává trest odnětí svobody delší jednoho měsíce.

(2) Dále se příspěvek neposkytuje po dobu, po kterou oprávněný rodinný příslušník

- a) odpykává trest odnětí svobody delší jednoho měsíce nebo
- b) je déle než měsíc v přechodném ústavu ministerstva národní bezpečnosti nebo
- c) je déle než měsíc podroben ochranné výchově nebo
- d) je ve vazbě; bude-li trestní stíhání pro čin, pro nějž byl rodinný příslušník vzat do vazby, zastaveno nebo bude-li pro takový čin žaloby zproštěn, doplatí se mu zadržovaný příspěvek.

(3) Neposkytuje-li se podle ustanovení odstavce 2 příspěvek prvnímu rodinnému příslušníku (§ 19 odst. 5), který žije ve společné domácnosti s jinými oprávněnými rodinnými příslušníky, považuje se na dobu, po kterou se příspěvek dočasně neposkytuje, za prvního rodinného příslušníka nejstarší z ostatních rodinných příslušníků žijících ve společné domácnosti.

§ 19.

V ý š e p r í s p ě v k u.

(1) Příspěvek činí:

1. u prvního rodinného příslušníka 1.500 Kčs měsíčně, má-li však

- a) příjem z pracovního nebo obdobného poměru nebo z literární nebo umělecké činnosti, krátí se o polovinu částky, o kterou vlastní příjem převyšuje 1.200 Kčs měsíčně,
- b) důchod z národního pojištění nebo zaopatřovací požitky z veřejných prostředků, krátí se o částku, o kterou tento důchod nebo zaopatřovací požitky převyšují 700 Kčs měsíčně,

c) jiný příjem, krátí se o celý tento příjem;

2. u dalšího rodinného příslušníka 900 Kčs měsíčně, má-li však

- a) příjem z pracovního nebo obdobného poměru nebo z literární nebo umělecké činnosti, krátí se o polovinu částky, o kterou vlastní příjem převyšuje 600 Kčs měsíčně,
- b) důchod z národního pojištění nebo zaopatřovací požitky z veřejných prostředků, krátí se o částku, o kterou tento důchod nebo zaopatřovací požitky převyšují 400 Kčs měsíčně,
- c) jiný příjem, krátí se o celý tento příjem.

(2) Má-li rodinný příslušník zároveň příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) a b) nebo c), sčítají se tyto příjmy a posuzují se podle písm. a).

(3) Úhrnná částka příspěvků náležejících rodinným příslušníkům téže povolání osoby nesmí přesahovat 4.500 Kčs měsíčně. Přesahovali by součet příspěvků náležejících podle odstavce 1 rodinným příslušníkům téže povolání osoby 4.500 Kčs měsíčně, snižuje se příspěvek dalších rodinných příslušníků o stejnou částku.

(4) Rodinní příslušníci uvedení v § 3 odst. 2 mají nárok na příspěvek ve vyšší částce, které je povolání osoba povinna platit na úhradu jejich osobních potřeb, nebo ve vyšší pravidelných odměn, které jim byla zavázána poskytovat nebo které jim bez újmy vlastního zopatření (své manželce, družky, děti) skutečně poskytovala, neivýše však ve vyšší částce uvedených v odstavcích 1 a 2.

(5) Za prvního rodinného příslušníka se považuje

- a) manželka (manžel) povolání osoby; jinak
- b) družka (druh) v případech uvedených v § 3 odst. 1 písm. b); jinak
- c) nejstarší rodinný příslušník, který má nárok na příspěvek a žil s povolání osobou do dne jejího nastoupení služby ve společné domácnosti, ledaže jde o dítě, jež se narodilo po uvedeném dni; jinak
- d) nejstarší nebo jediný rodinný příslušník, který má nárok na příspěvek.

§ 20.

Přídavek.

(1) K příspěvku se poskytne přídavek

- a) pro rodinného příslušníka, jemuž je aspoň 7 roků a který je trvale tak bezmocný, že potřebuje ošetřování a obsluhy jinou osobou,
- b) pro rodinnou příslušnici na dobu 9 týdnů před a 9 týdnů po porodu.

(2) Přídavek podle odstavce 1 se poskytne i tehdy, dosáhne-li vlastní příjem rodinného příslušníka výše, při niž mu příspěvek podle ustanovení § 19 odst. 1 č. 1 písm. b) a c) a č. 2 nepřísluší.

(3) Přídavek lze poskytnout i v jiných případech hodných zvláštního zřetele.

(4) Přídavek činí:

1. u prvního rodinného příslušníka 750 Kčs měsíčně, má-li však

- a) příjem z pracovního nebo obdobného poměru nebo z literární nebo umělecké činnosti, krátí se o částku, o niž spolu s příspěvkem převyšuje 3.450 Kčs měsíčně,

b) důchod z národního pojištění nebo započítávací požitky z veřejných prostředků, krátí se o částku převyšující 2.200 Kčs měsíčně.

c) jiný příjem, krátí se o částku převyšující 1.500 Kčs měsíčně;

2. u dalšího rodinného příslušníka 450 Kčs měsíčně, má-li však

a) příjem z pracovního nebo obdobného poměru nebo z literární nebo umělecké činnosti, krátí se o částku převyšující 2.400 Kčs měsíčně,

b) důchod z národního pojištění nebo započítávací požitky z veřejných prostředků, krátí se o částku převyšující 1.300 Kčs měsíčně,

c) jiný příjem, krátí se o částku převyšující 900 Kčs měsíčně.

(5) Na přídavek poskytnutý podle odstavců 1 až 3 se nevztahuje ustanovení § 19 odst. 3 první věty o nejvyšší měsíční úhrnné částce příspěvků.

§ 21.

Přihláška o příspěvek.

(1) Nárok na příspěvek se uplatňuje přihláškou, kterou mohou podat rodinní příslušníci povolání osoby, jejich zákonní zástupci, povolání osoba a za nezletilé rodinné příslušníky též příslušný orgán hromadného poručení.

(2) Přihláška se podává u místního národního výboru, v cizině však u zastupitelského úřadu, v jehož obvodu má rodinný příslušník trvalý pobyt.

(3) Přihláška musí být podána nejpozději v den, jímž nárok na příspěvek zaniká podle ustanovení § 17 odst. 1, 2 a 4. V případech hodných zvláštního zřetele může okresní národní výbor prominout zmeškání lhůty, bude-li o to požádáno do 6 měsíců od uplynutí lhůty k podání přihlášky. Nastoupení služby musí být aspoň dodatečně prokázáno úředním osvědčením.

(4) O přihlášce rozhoduje okresní národní výbor, v jehož obvodu měla povolání osoba před nastoupením služby v branné moci neposledy trvalý pobyt. Měla-li tento pobyt v cizině, rozhoduje o přihlášce obvodní národní výbor pro Prahu I.

(5) Místní národní výbor předloží přihlášku o příspěvek do 7 dnů od jejího podání okresnímu národnímu výboru. Okresní národní výbor rozhodne o přihlášce nejpozději do 3 týdnů od jejího předložení. Nebude-li o přihlášce v uvedené lhůtě rozhodnuto, poskytne okresní národní výbor na příspěvek průměrnou zálohu.

§ 22.

Výplata příspěvku.

(1) Příspěvek se vyplácí měsíčně pozadu, nejednou nebo ve dvou splátkách, a to zpravidla 1. a 16. dne měsíce.

(2) Příspěvek se vyplácí oprávněnému rodinnému příslušníku nebo jeho zákonnému zástupci. Je-li takových osob několik, může okresní národní výbor podle okolností případu stanovit, že příspěvek bude pro všechny nebo pro některé z nich vyplácen jedné z nich. Povolané osobě nesmí být příspěvek vyplácen.

(3) Příspěvek vyplácí okresní národní výbor, který o přihlášece rozhodl. Rodinným příslušníkům nebo jejich zákonným zástupcům majícím trvalý pobyt v cizině vyplácí se příspěvek prostřednictvím příslušného zastupitelského úřadu.

(4) V případech hodných zvláštního zřetele může okresní národní výbor, příslušný k rozhodnutí o přihlášece, poskytnout na příspěvek zálohu.

§ 23.

Zastavení výplaty.

(1) Zanikne-li nárok na příspěvek, zastaví se jeho výplata nejpozději koncem poloviny kalendářního měsíce, do něž připadá den zániku nároku.

(2) Ve výjimečných případech hodných zvláštního zřetele může krajský národní výbor povolit dočasnou další výplatu příspěvku, i když nárok na něj zanikl podle ustanovení § 17 odst. 1.

§ 24.

Kdy se nevyžaduje u cizích státních příslušníků podmínka vzájemnosti.

Cizím státním příslušníkům se příspěvek vyplácí přesto, že není splněna podmínka vzájemnosti, jde-li

- a) o manželku občana povolaneho k službě v branné moci, která sňatkem nenabyla československého občanství, nebo o její děti,
- b) o družku občana povolaneho k službě v branné moci,

- c) o manžela, druhu nebo děti československé občanky provdané za cizince, která byla povolána k službě v branné moci.

Část šestá.

§ 25.

Účinnost a provedení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení;* provedou je ministři vnitra, financí, spravedlnosti a národní obrany v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

20.

Nařízení ministra vnitra

ze dne 20. března 1953

- o drobné úpravě hranic městských obvodů Praha 14 a Praha 15.

Ministr vnitra nařizuje v dohodě s ministry spravedlnosti a financí podle § 2 odst. 1 zákona č. 76/1949 Sb., o organizaci správy v hlavním městě Praze:

Čl. I.

Hranice městských obvodů Praha 14 a Praha 15, stanovené vládním nařízením č. 79/1949 Sb., o rozdělení území hlavního města Prahy pro účely veřejné správy, mění se v podrobnostech takto:

Z městského obvodu Praha 15 se převádí do obvodu Praha 14 území, ležící na východ od katastrální hranice Podolí—Krč, v části mezi trojmezím pozemků parc. č. 1863 — Podolí a 827 a 3164 — Krč a čtyřmezím pozemků parc. č. 1814 a 1816 — Podolí a 901 a 902 — Krč, takže nová hranice mezi městskými obvody Praha 14 a Praha 15 povede v tomto úseku po nynější katastrální hranici Podolí—Krč.

Čl. II.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1953.

Šírký v. r.

Nosek v. r.

* Vládní nařízení č. 151/1950 Sb. ve znění vládního nařízení č. 18/1953 Sb. nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1953.